

■ Обележен Дан ТЕНТ-а

Пет и по деценија успешног рада

Активација је могућа и у нашим пословницама.

Активирајте услугу е-рачуна на ЕПС - Увид у рачун или са сајта www.eps.rs преузмите захтев, попуните и пошаљите на:

**ugovaranje.ns@eps.rs
ugovaranje.bg@eps.rs
ugovaranje.kv@eps.rs
ugovaranje.ni@eps.rs
ugovaranje.kg@eps.rs**

ЕПС

50 динара
попуста
за електронски рачун

Заменом папирног рачуна електронским уз попуст од **50 динара, заједно доприносимо очувању животне средине.**

скенирај и преузми апликацију

Плаћајте рачуне путем портала или мобилном апликацијом

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

ЕПС - Увид у рачун

Садржај

04

из епс групе

Улагања ЕПС у зелену енергију
3,5 милијарде евра до 2030.

**Две трећине инвестиција одређене
за ХЕ и ОИЕ**

06

догађаји

Обележен Дан ТЕНТ-а

Пет и по деценија успешног рада

10

репортажа

Запослени – вршњаци ТЕНТ А
Не дај се, генерацијо!

12

Из ЖТ ТЕНТ

Блага зима погодује железничарима

14

Из Одељења за евиденцију погонских
догађаја и балансирање

Погонски хроничари

16

Из Службе за БЗР и ЗОП

**У 2024. мање повреда него у
2023. години**

17

Традиционални, 20. сусрет ветерана
ТЕНТ-а

На младима ТЕНТ остаје

18

локални мозаик

Са заседања локалног парламента

**Милош Станојевић нови председник
Општине**

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658(497.11)(085.3)

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија ТЕНТ

ЕПС Енергија ТЕНТ / главни и одговорни
уредник Радоје Радосављевић. – 2017, бр. 1 (нов.) –
. – Београд : Електропривреда Србије, 2017 –
(Земун : Бирограф КОМП). – 30 cm

Месечно. – Је наставак: ТЕНТ ((Обреновац))

= ISSN 1452-922X

ISSN 2560-516X = ЕПС Енергија ТЕНТ

COBISS.SR-ID 250487308

**ЕНЕРГИЈА
ТЕНТ**
ЕПС

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД, ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

Душан Живковић, генерални директор ЕПС, на Копаник бизнис форуму

ЕПС развија стратешке пројекте и препознаје нове потенцијале

08

Велики резултати огранка ТЕНТ

Године за понос

13

Из ТЕ „Морава“ у Свилајнцу

Сигурна и поуздана и у шестој деценији рада

импресум

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Радоје Радосављевић, РЕДАКЦИЈА: Миодраг Вуковић, Љиљана Јовичић, Љубивоје Маричић, Сања Врањеш.

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Богољуба Урошевића Црног 44, 11500 Обреновац, ТЕЛЕФОН: 011/20-54-500, Е-МАИЛ: radoje.radosavtjevic@eps.rs,

WEB SITE: www.eps.rs, ШТАМПА: Бирограф КОМП д.о.о. НАСЛОВНА СТРАНА: Миодраг Вуковић, ЛОГОТИП: Милош Павловић

Први број листа ТЕ „Никола Тесла“, под називом „Информативни билтен“, изашао је из штампе августа 1978. године, од октобра 1979, носи назив ТЕНТ, а од 15. новембра 2017. године „ЕПС ЕНЕРГИЈА ТЕНТ“

Две трећине инвестиција опредељене за ХЕ и ОИЕ

и да је при крају изградња ветропарка „Костолац“ и соларне електране „Петка“. Јаковљевић је рекао и да се развија пројекат изградње 1.000 мегавата соларних електрана са батеријским складиштима, а интензивно се одвијају и припремне активности за изградњу

До 2030. године „Електропривреда Србије“ ће уложити више од три милијарде евра у инвестиционе пројекте зелене енергије, а од тога више од две милијарде у пројекте обновљивих извора и око милијарду евра у изградњу нових и ревитализацију постојећих хидроелектрана – рекао је Александар Јаковљевић, извршни директор за инвестиције и развој у ЕПС. Он је на панелу „Нови пројекти за ОИЕ“ у оквиру конференције „Аукције и пројекти за обновљиве изворе енергије – пут до зелених киловата“ одржане 13. марта, истакао да ЕПС интензивно планира инвестиције за обезбеђивање енергетске безбедности и сигурног снабдевања електричном енергијом

реверзибилне ХЕ „Бистрица“ која је један од кључних пројеката за обезбеђење све већег удела ОИЕ у наредном периоду.

Раде Мрдак, саветник министарке у Министарству рударства и енергетике, нагласио је да је визија да Србија до краја 2040. године на мрежи има 11 гигавата зелене енергије. Он је рекао да су до сада завршена два круга аукција, те да ће кроз трогодишњи план аукција енергетски систем добити 1.300 MW зелене енергије из приватних инвестиција, које ће допринети декарбонизацији сектора електричне енергије.

– Недавно је успешно завршен други круг аукција. Резултат је десет нових зелених електрана, инвестиције од 782 милиона

евра, док је понуђена квота од 424,8 MW премашена, а капацитети који ће бити изграђени су 645 MW. Нове соларне и ветроелектране допринеће већој енергетској сигурности јер ће произведена зелена енергија остати у Србији и неће се извозити на друга тржишта – рекао је Мрдак. Саветник министарке је истакао да ће захваљујући улагањима у ОИЕ сектор Србија до краја деценије обезбедити нових 3,5 GW зелене енергије и да ће скоро сваки други мегават-сат произведене електричне енергије бити из обновљивих извора енергије.

Давор Пуповац, директор Сектора за анализу тржишта у ЕПС, рекао је да су прве аукције за ЕПС биле једно велико искуство и да су са скоро свим победницима са прве аукције потписани уговори о откупљу електричне енергије.

– ЕПС је једина компанија у Србији која нуди и сигуран пласман те енергије и може да избалансира енергију из ОИЕ. Сви који су били на другој аукцији су потписали предуговор са ЕПС-ом да би били конкурентнији на аукцији, а пут од прве до друге аукције био је период учења и за ЕПС и за учеснике на тржишту – објаснио је Пуповац. – И ЕПС мења начин планирања, јер ми већ предвиђамо који ће то бити износ производње из ОИЕ. Прошле године је то било 2 GWh из старог система фид-ин тарифа. У 2027. години биће чак 4 TWh и то мења начин планирања управљањем у ЕПС и на годишњем и дневном нивоу. Мења се потреба за оптимизацијом планирања дан унапред, унутар дана и ЕПС је предузео кораке да унапреди управљање баш у том оперативном делу.

P. E.

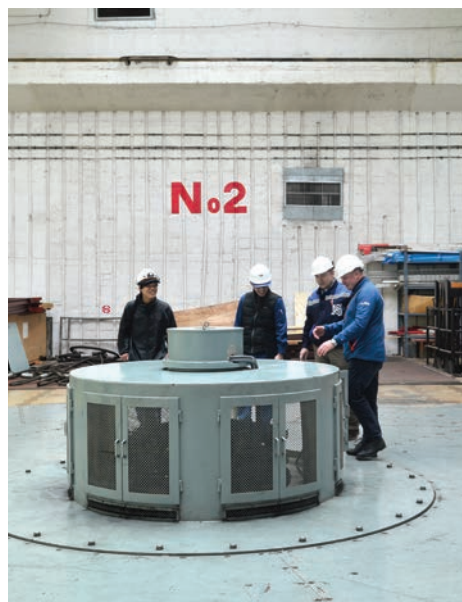
■ Наставак обнове златне резерве ЕПС-а

Почела ревитализација другог агрегата у РХЕ „Бајина Башта“

Друга фаза ревитализације реверзибилне хидроелектране „Бајина Башта“ почела је радовима на агрегату Р2 3. марта.

– Радни век ревитализованих агрегата биће продужен за неколико деценија, што ће бити велика подршка електроенергетском систему Србије. РХЕ је практично резервна електрана која је способна да својом снагом замени било који други агрегат у систему „Електропривреде Србије“, а истовремено, захваљујући својим карактеристикама, може да покрије врхове дневне потрошње – рекао је Душан Тришић, директор за производњу енергије у огранку „Дринско-Лимске ХЕ“.

Планирано је да се за седам месеци заврше радови на опреми пумпе-турбине мотор генератора, побудног система генератора, система управљања и система електричних заштита и опреми генераторског напона. Тиме је практично обухваћено комплетно технолошко

стабло агрегата и биће значајно повећана поузданост рада РХЕ „Бајина Башта“. Биће потпуно замењени радно коло пумпе-турбине и спроводне лопатике, као и сегменти горњих генераторских, водећих, носећих и турбинских лежајева. Део опреме је на градилишту, део треба да стигне у наредних неколико недеља, док ће радно коло и лопатике бити допремљене у јуну.

Пројекат ревитализације подељен је у три сегмента, а први који обухвата набавку, уградњу, испитивања и пуштање у рад пумпе-турбине и мотор-генератора уговорен је са јапанском „Тошибом“. У оквиру другог дела стручњаци Института „Михајло Пупин“ урадиће ревитализацију система управљања, односно система електричних заштита и опреме генераторског напона, док трећи сегмент подразумева ревитализацију система побуде агрегата у РХЕ који ради Институт „Никола Тесла“.

P. E.

ЕПС развија стратешке пројекте и препознаје нове потенцијале

У веку који ће бити век киловат-сата неопходно је користити све расположиве ресурсе за производњу електричне енергије и што више диверсификовати како енергетику, тако и привреду, поручио је Душан Живковић, генерални директор „Електропривреде Србије“, 4. марта на Копаоник бизнис форуму.

– Време зелене транзиције треба посматрати више из потребе за коришћењем свих расположивих извора енергије, јер ће енергетика бити делатност која ће обележити овај век. Од енергетике се очекује, не само да обезбеди енергију за растућу привреду, већ и да буде носилац укупног привредног раста. Циљ је да обезбедимо дугорочну енергетску сигурност, наравно уз профитабилност компаније и зато „Електропривреда Србије“ развија стратешке пројекте као што су реверзибилна ХЕ „Бистрица“ и 1 GW солара. И не само то, желимо да препознамо потенцијале водоника, али и биомасе и геотермалне енергије – рекао је Живковић.

Он је истакао да је задатак „Електропривреде Србије“ да створи услове за обезбеђивање енергетске сигурности Србије и дугорочног енергетског мира, али и да, као највећа регионална компанија, да свој допринос и енергетској сигурности целог региона.

– Време испред нас то очекује, зато смо и покренули процес трансформације компаније, јер морамо бити ефикаснији и спремнији да одговоримо на све изазове – рекао је Живковић на панелу о зеленој енергетској транзицији.

Он је као један од кључних изазова процеса декарбонизације навео финансирање пројеката зелене енергије.

– Енергетске компаније биће под додатним притиском привреде због увођења СВМ

и CO₂ отиска и суочиће се са изазовом финансирања нових ОИЕ пројеката. Потребан нам је дугорочан механизам финансирања процеса декарбонизације и очекујемо да Енергетска заједница и Европска унија нађу решења – закључио је Живковић.

P. E.

■ Са 6. конгреса о управљању људским ресурсима

Знање и искуство – снага ЕПС-а

Христина Радовановић, извршна директорка за људске ресурсе ЕПС, рекла да су стабилност, стручност и посвећеност корпоративне вредности компаније

У „Електропривреди Србије“ у току је процес трансформације који треба да обезбеди лидерски положај, унапреди процесе и пословање, уз континуирану профитабилност и инвестиције, да наша компанија и у будућности буде најпожељнији послодавац, рекла је Христина Радовановић, извршна директорка за људске ресурсе ЕПС АД, на 6. конгресу о управљању људским ресурсима.

Она је подсетила да је ЕПС највећа енергетска компанија у Србији и региону, од стратешког значаја за државу, јер обезбеђује енергетску сигурност грађана и привреде и истовремено је са око 20.000 запослених највећи послодавац.

– Знање и искуство које запослени стичу и развијају у ЕПС-у је јединствено с обзиром на величину, значај и инвестиционе пројекте. Стабилност, стручност и посвећеност су корпоративне вредности и темељи наше компаније. Данас људски ресурси у ЕПС имају много значајнију улогу него раније. Између осталог развијамо наш тренинг центар, јер желимо да запослени стекну све најбоље могуће вештине и знања и циљ је да задржимо најквалитетније и највредније стручњаке и да привучемо нове – рекла је Радовановић.

Она је истакла да су покретањем програма стипендирања најбољих студената техничких факултета и успешним конкурсом за

инжењере већ остварени први резултати и план је да се настави тим путем.

– Дефинисали смо кључне поруке за студенте и младе инжењере. Пружамо стабилност у сваком смислу те речи и нудимо знања која не могу да стекну на другим местима. Да смо на прави начин комуницирали потврђује и много већи број и пријављених и примљених инжењера. Данас је део ЕПС тима и жена која је докторирала машинство у Норвешкој, на тему котловских постројења и њу је занимало само када може да почне да ради – објаснила је извршна директорка за људске ресурсе.

P. E.

Свечано обележен 7. март, Дан ТЕНТ-а, највеће термоелектране у земљи и региону

Он је истакао да се у наредном периоду мора наставити са активностима у трансформацији ЕПС како би био још бољи, ефикаснији и профитабилнији и како би не само задржао улогу најутицајније компаније у региону, већ и да би проширио свој утицај на регион.

Срђан Јосиповић, директор за производњу у огранку ТЕНТ, рекао је да ова генерација

запослених није учествовала у градњи свих термокапацитета у огранку, али су касније, својим знањем и стручношћу у њиховом управљању и одржавању, успеле да их одрже у пуној погонској спремности и након толико година њиховог рада.

– Захваљујући ревитализацији после 2000. године, продужили смо њихов радни

Пет и по деценија је прошло од када је 7. марта 1970. године пуштен у рад блок А1 снаге 210 мегавата у ТЕНТ А у Обреновцу, а шест месеци касније и други блок исте снаге. Тада су постављени темељи будуће термоелектране са највећим инсталисаним капацитетима у ЕПС.

– „Електропривреда Србије“ је у протекле две године имала један од најбољих резултата у својој историји, са око 150 милијарди динара профита. Између осталог, то је остварено и заслугом људи у производњи ТЕНТ-ових електрана, који су обезбедили сигурност у снабдевању електричном енергијом, упркос свим изазовима са којима су се суочавали, почев од квалитета угља, али и времешним постројењима о чему сведочи и ова годишњица од 55 година рада – рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД. – Користим сваку прилику да истакнем да су ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ХЕ „Ђердап 1“ и „Бајина Башта“ драгуљи српске енергетике и заиста сам поносан на све постигнуте резултате који су остварени у претходном периоду.

■ Огранак ТЕНТ је стабилан ослонац ЕПС-а

Јубиларна и за Б2

Срђан Јосиповић је подсетио на још један јубилеј у овој години, 40 година од пуштања у рад блока Б2 у ТЕНТ Б. Овај блок, номиналне снаге 620 мегавата, први пут је синхронизован на мрежу 28. новембра 1985. године. Две године раније, 3. новембра 1983. године, пуштен је у рад блок Б1 исте снаге, чиме су знатно повећани производни капацитети обреновачких термоелектрана.

век, повећали ефикасност и снагу и реализовали неколико значајних еколошких пројеката. Све то је учињено уз велике напоре, знање и стручност свих запослених, без којих ТЕНТ и не би опстао – поручио је Јосиповић.

Он је додао да рад ТЕНТ-ових електрана не би био тако успешан ни без значајне логистичке подршке РБ „Колубара“ у Лазаревцу, са чијих копова се током пет и по деценија непрекидно, железничким транспортом, довози лигнит као основно погонско гориво у раду блокова.

– Упркос томе што се све више окрећемо другим технологијама у производњи електричне енергије, ТЕНТ треба сачувати како би и даље био поуздан партнер и сигуран и стабилан ослонац у енергетском сектору, а на добробит свих грађана ове земље – рекао је Јосиповић.

М. Вуковић

Године за понос

■ Педесет пет година рада ТЕНТ А

Темељи термоелектране са највећим инсталисаним термокапацитетима у ЕПС-у постављени су пре 55 година

У огранку ТЕНТ обележено је 55 година од почетка рада ТЕ „Никола Тесла А“, 7. марта 1970, када је пуштен у рад први блок, снаге 210 мегавата. Крајем те године почео је да ради још један блок исте снаге, а до краја 1979. у рад су сукцесивно пуштена још четири 300-мегаватна постројења на десној обали Саве надомак Обреновца. Тиме је била заокружена изградња термоелектране ТЕНТ А са шест блокова, где су инсталисани највећи термокапацитети „Електропривреде Србије“, укупне снаге од 1.765,5 мегавата.

Срђан Јосиповић, директор за производњу енергије огранка ТЕНТ, рекао је да су тада постављени темељи будућег енергетског гиганта у производњи електричне енергије, који је истовремено био замајац не само енергетског, већ и свеукупног привредног развоја земље. Седми март се обележава као Дан огранка ТЕНТ.

– Поред овог јубилеја, ове године обележићемо и 40 година рада блока Б2 у ТЕ „Никола Тесла Б“ у Ушћу, који је први пут синхронизован на мрежу 28. новембра 1985. године. Изградњом два блока ТЕНТ Б, тада инсталисане снаге од по 620 MW, била је заокружена изградња термоенергетских капацитета у оквиру ТЕНТ-а. У протеклом периоду, ТЕНТ А и ТЕНТ Б су својим поузданим радом представљале стабилан ослонац електроенергетског система земље, са 50 одсто учешћа у укупној годишњој производњи електричне енергије – истакао је Јосиповић. – С обзиром на то да је време оставило трага

Производни резултати

Од 7. марта 1970. до 7. марта 2025. године ТЕНТ А предао је електроенергетском систему готово 406 милијарди киловат-часова електричне енергије. У истом периоду ТЕНТ А и ТЕНТ Б заједно су произвеле око 714 милијарди киловат-часова електричне енергије. Од прве синхронизације до ове годишњице Железнички транспорт је за потребе ТЕНТ А и Б превезао 1.055.407.007 тона угља. У том периоду, блокови ТЕНТ А и Б провели су на мрежи 2.475.139 сати рада.

на свим постројењима, ЕПС је од 2000. године почео њихову ревитализацију и модернизацију, чиме им је продужен радни век. Истовремено је повећана снага свих блокова ТЕНТ А и ТЕНТ Б, осим на два најстарија блока у ТЕНТ А. Посебно бих истакао да рад термоелектрана које носе име чувеног Николе Тесле не би био тако успешан без значајне логистичке подршке Рударског басена „Колубара“ у Лазаревцу. „Колубара“ је још један потпорни стуб електропривреде, са чијих копова се током пет и по деценија непрекидно, железничким транспортом, довози лигнит као основно погонско гориво у раду блокова. ТЕНТ-ове електране снабдевају се угљем и из огранка „ТЕ-КО Костолац“ који се допрема баржама, као и увозним угљевима који се, поред баржи, довозе камионима из региона.

За ову зимску сезону благовремено су обезбеђене потребне количине угља за рад свих термокапацитета у огранку.

– Залихе угља на све четири локације огранка ТЕНТ пре почетка зимског периода износиле су више од милион тона и то су биле довољне резерве угља за поуздан рад ТЕНТ-ових блокова у зимском периоду, када су и захтеви у погледу производње углавном и највећи – нагласио је Срђан Јосиповић.

■ Најстарији блок ТЕНТ А

■ Оцена прошлогодишње ремонтне сезоне

Прави показатељ квалитета ремонтних радова који су изведени прошле године на свим расположивим постројењима ТЕНТ-а је рад блокова током зимске сезоне. А она показује да су ремонтни захвати квалитетно урађени и да су постројења на висини задатка, како у производњи електричне енергије, тако и у производњи топлотне енергије и технолошке паре.

Јосиповић каже да је прошлогодишња ремонтна сезона била стандардног карактера, осим на блоку А2, на коме су били изведени најобимнији захвати који су и најдуже трајали – 120 дана.

– На овом блоку, најважнији захвати били су ревитализација и уградња кућишта и набавка ротора турбине средњег притиска (ТСП) са помоћном опремом, ревитализација постојеће опреме која се задржава и предфабричка монтажа модула ТСП у функционални склоп. Сви демонтажно-монтажни радови урађени су на локацији ТЕНТ А, као и ремонт лежајева и испитивање опреме и блок је успешно пуштен у рад. На преосталих 11 расположивих термостројења огранка ТЕНТ урађени су планирани стандардни ремонтни радови. У оквиру железничког транспорта урађени су машинска регулација колосека и припрема скретница за зимски период, мерна возња и провера контактне мреже, као и поправке вагона за превоз угља серије Фабо. Успешно је реализован ремонт шест локомотива серије 443. Модернизовано је постројење за одмрзавање вагона на локацијама ТЕНТ А и ТЕНТ Б – навео је Јосиповић.

■ Ремонтни радови у 2025. години

У овогодишњој ремонтној сезони највећа пажња биће посвећена капиталном ремонту блока А6 у укупном трајању од 150 дана, истакао је Јосиповић.

– Најзначајнији захвати који ће бити реализовани су: редукација емисије азотних оксида на котловском делу постројења применом примарних мера, капитални ремонт турбоагрегата, испорука и замена намотаја статора генератора, набавка и замена делова цевног система котла, унапређење турбинског регулатора и турбинских заштита. На истој локацији, на блоку А1 термин планом овогодишњег ремонта предвиђени су нестандартни послови од 65 дана, који се односе на замену коморе грејача број 4 и прструјних паровода од излазне коморе грејача 4 до паровода свеже паре, замена топлог саћа на ротационим загрејачима ваздуха и ремонт дуплих лежајева на млинском делу постројења. Нестандардни ремонтни послови од 60 дана током ове године биће реализовани и у ТЕ „Морава“. Предвиђени су ремонт турбине ниског притиска са испоруком ревитализованог ротора, ремонт генератора и замена постојећег ротора фабрички ремонтваном, замена плафонског дела испаривача и

■ Срђан Јосиповић

излазних комора међупрегрејача, као и ремонт помоћне котларнице – нагласио је Јосиповић.

Овогодишњи ремонт блока А3 трајаће 60 дана. Планом је предвиђено да се највећи обим радова изведе на цевном систему кондензатора, који ће бити комплетно замењен, укупно 17.200 месинганих цеви.

■ Зелено „лице“ електране

Постројење за одсумпоравање димних гасова у четири 300-мегаватна блока ТЕНТ А, пуштено је у пробни рад прошле године и тиме је отворена још једна страница „зелене књиге“ огранка.

– Потписивањем прелиминарног сертификата за преузимање ОДГ постројења 28. марта 2024. године постројење је ушло у гарантни период од годину дана који се завршава крајем марта. Након тога следи финално преузимање овог постројења, које сада ради у нормалном 24-часовном оперативном раду, производи гипс који се комерцијално продаје. Кречњак се континуирано довози, раде оба апсорбера, емисије сумпорних оксида и прашкастих материје су знатно смањене, а у функцији је и транспорт суспензије гипса на касети 1 – нагласио је Јосиповић.

ОДГ постројење гради се и у ТЕНТ Б и биће завршено током ове године. Са овим еколошким пројектима одсумпоравања на највећим термоелектранама у Србији, како је објаснио Јосиповић, обезбедиће се боља заштита животне средине уз пуно поштовање европских еколошких стандарда. То значи да ће се емисија сумпор-диоксида свести испод 200 милиграма по кубном метру, а емисија прашкастих материја испод 20 милиграма по кубном метру.

На локацији ТЕНТ Б у току је изградња постројења за пречишћавање отпадних вода. На овом постројењу прерађиваће се све отпадне воде које потичу од рада и одржавања блокова Б1 и Б2 и будућег постројења за одсумпоравање димних гасова из ова два

Честитка за 8. март

Поводом Дана жена, који се обележава одмах након Дана ТЕНТ-а, директор Срђан Јосиповић честитао је празник свим припадницама лепшег пола које раде у огранку ТЕНТ, а њих је 267. – Оне обављају одговорне послове како у сектору производње и одржавања, тако и у другим секторима, који су уско повезани са производњом електричне енергије – рекао је Јосиповић.

блока. Пуштање у пробни рад овог постројења на локацији ТЕНТ Б очекује се током ове године.

Планирано је да се радови на изградњи касете 4 на депонији пепела и шљаке ТЕНТ А заврше до јуна.

– У току је и израда пројектне документације за реконструкцију система за транспорт, одлагање и складиштење пепела, шљаке и гипса на ТЕНТ А. Овај пројекат је тесно повезан са изградњом нове касете, али и са радом ОДГ постројења у овој термоелектрани. Радови ће обухватити замену актуелног система за транспорт пепела и шљаке на ТЕНТ А3-А6, који се базира на технологији депоновања ретке хидросмеше са односом течне и чврсте фазе од 10:1. Он ће бити замењен новим системом транспорта, технологијом густе хидросмеше, са односом течне и чврсте фазе од 1:1. Главни циљ реализације овог пројекта је да се блокови А3, А4, А5 и А6 преведу на нову технологију густе хидромешавине за нову касету 4 – рекао је Јосиповић.

Почетком ове године у ТЕНТ А пуштено је у пробни рад фотонапонско постројење. Иако је количина планираних киловат-сати које ће производити ова соларна електрана занемарљива у односу на рад блокова, оно је важно јер производи зелену енергију која ће се користити за сопствену потрошњу термоелектране.

М. Вуковић

Не дај се, генерацијо!

Деведесет шест запослених у огранку ТЕНТ рођено је 1970. године када су пуштена у рад прва два блока ТЕНТ А. Рад у највећој термoeлектрани у региону за њих представља велику привилегију и одговорност

Од 2.197 запослених у огранку ТЕНТ њих 96 може да се похвали да су вршњаци ТЕ „Никола Тесла А“. Рођени су 1970. исте године када су пуштена у рад прва два блока ТЕ „Обреновац“, данас ТЕНТ А. Немамо податак о томе колико је те године било новорођенчади у земљи, али знамо да је међу њима било 96 беба – 79 дечака и 17 девојчица, које је након стасавања привукло „струјно коло“ обреновачких термоелектрана. На „енергетски камен“ стали су у различито време, али су се и данас задржали у ТЕНТ-овом енергетском сазвежђу.

Од њих 96, само је Ирена Обрадовић рођена истог дана када је и ТЕНТ-ова „јединица“ први пут синхронизована на мрежу. Ирена је по занимању машински техничар, а по завршетку средње школе у Обреновцу, као да је и била предодређена за рад у ТЕНТ-у. Данас у шали каже „да су тада заправо сви чекали да прво она закмечи, па да се онда први блок пусти у рад“.

Блок А1 синхронизован је на мрежу у 2,30 сати тог 7. марта 1970. године.

■ Омладинске задруге и приправници

Ирена је у ТЕНТ-у почела да ради 1991. године, преко омладинске задруге, као кафе куварница и чистачица. Потом је кратко време провела у грађевинској служби на месту техничара, да би јој врло брзо било понуђено упражњено место машинског техничара у арматури у Служби одржавања.

– Уселила сам се у канцеларију на коти 4,5 метара у згради одржавања где се и данас налазим, али тада сам радила преко омладинске задруге. У фебруару 1996. примљена сам у стални радни однос на месту млађег техничара турбинског постројења. Када сам отишла да се распитам да ли је моје решење готово и када је колега у кадровској служби видео

датум мог рођења, нашалио се да ћу сигурно да будем примљена – присећа се Ирена.

Она је у међувремену накупила 29 година радног стажа и следеће године биће јубиларац. Временом је и напредовала и сада ради на позицији старијег машинског техничара турбинског постројења.

– Наш посао је да пратимо рад и стање постројења, како током ремонтних радова тако и у случају кvara. Тада припремамо радионички цртеж на основу којег радници из Службе одржавања тај квар могу да отклоне – објашњава Ирена.

Она не крије своју љубав према фирми која јој је, како каже, осим егзистенције за њу и децу, омогућила и пријатну радну атмосферу.

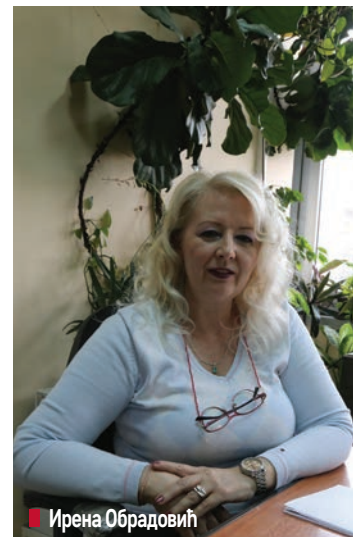
– Имала сам срећу да сарађујем са веома искусним људима, који су ми пружали велику помоћ и давали сигурност у раду. Били смо као једна породица – каже она.

Само неколико дана старија од блока А1 је Емилија Весовић-Селенић. Она већ 31 годину ради као геомeтер у ТЕНТ А и једна је од вршњака ТЕНТ-а са најдужим радним стажом у овој електрани.

– После годину дана приправничког стажа, у јануару 1995. године засновала сам стални радни однос. У међувремену много тога се променило, почев од људи до уређаја са којима радимо. Сада у раду користимо савремену

Астрологија

Од 96 запослених у огранку ТЕНТ који су вршњаци ТЕНТ А, дванаесторо је рођено у марту. Деветоро имају исти астролошки знак рибе, а остало троје је у астролошком знаку овна. Блок А2 пуштен је у рад 26. септембра 1970. године и у астролошком знаку је вага.

технологију, беспилотну летелицу, скенер, паметну станицу, а некада се то радило другачије. Раније, када одемо на пепелиште морали смо да останемо цео дан да бисмо обавили потребна мерења и снимања користити стару опрему. Сада то радимо много

■ Гъља Јуришић

без одлагања и ефикасно се завршава – истакао је Ненад.

■ Од локомотиве до „игле”

Гъља Јуришић млађа је три месеца од блока А1 и има 26 година стажа у ТЕНТ А. Може се рећи да је њен радни ангажман у електрани ишао буквално „од локомотиве до игле”, коју у преносном смислу, сада користи за „шивење” поентажних листа извођача радова у ТЕНТ А.

– Чим сам завршила средњу машинску школу, почела сам

брже и из ваздуха – прича Емилија. – Географија ТЕНТ-а је врло сложена и специфична, почев од погона, али и ван њега. Много тога може да се научи у овој струци, где је углавном заступљена инжењеријска геодезија.

Од наших саговорника који су вршњаци ТЕНТ-а, најмлађи по стажу у термоелектрани и девет дана „млађи” од првог блока ТЕНТ А је Ненад Перић, по струци дипломирани машински инжењер. Пре доласка у ТЕНТ, 14 година је радио у ИМТ-у из Новог Београда, у развојном сектору и конструкцији трактора. Из ИМТ-а је потом прешао на колосек, тачније у Железнички транспорт ТЕНТ А. После годину и по дана рада преко ПРО ТЕНТ-а, у стални радни однос у ТЕНТ-у ступа 1. августа 2010. године радећи на месту инжењера за возна средства у ЖТ-у. Сада обавља дужност шефа Службе одржавања у Железничком транспорту.

– Долазак у ЖТ ТЕНТ за мене је било нешто ново и потпуно другачије у односу на рад у претходној фирми. Импресионали су ме добра организација посла, као и велики ентузијазам и посвећеност раду мојих колега, јер сваки посао који се овде започне,

■ Славица Симић

преко омладинске задруге да радим на железници, где сам по сменама чистила и прала локомотиве. После неколико година паузе, 1997. поново сам дошла у ТЕНТ и тада сам неколико година радила на разводном постројењу. Уговор о сталном радном односу потписала сам 2003. године. Пре тога радила сам на уговор на одређено време, у трајању од шест месеци, који је неколико пута био продужаван. Сада радим на месту техничара за документацију. Архивирање докумената сада ради централна архива у инвестицијама и у ТЕНТ Б,

■ Ненад Перић

а ми водимо документацију о радним сатима радника извођачких фирми које раде у одржавању, а од којих је ПРО ТЕНТ највећа. Имамо и копијерницу коју по потреби користимо за копирање техничке документације – каже Гъља.

Електрану је, по сопственом признању, постепено упознала преко новогодишњих пакетића, које је добијала пошто су и њени родитељи радили у ТЕНТ А.

– Као и већина друге деце „електранаца” желела сам да радим у овој фирми. Кренула сам, по мајчином савету, од нуле, од посла чистачице, како бих у потпуности упознала простор електране. Посао који радим је занимљив и заједно са својим колегицима имамо добру сарадњу са свима који затраже нашу помоћ – истиче Гъља.

Она и претходне две наше саговорнице ишле су заједно у Основну школу „Посавски партизани” у Обреновцу, а са Иреном је била у истом одељењу.

И Славица Симић, која је месец и по старија од блока А1, почела је своје „радно дружење” са ТЕНТ-ом преко омладинске задруге. Од 31 године укупног радног стажа, 26 година остварила је као ТЕНТ-ов радник.

– Почела сам да радим као машински техничар за погонску евиденцију и билансирање, где сам и сада, с тим што сам пет година радила преко омладинске задруге. Много тога у овом послу научила сам од својих старијих колега у то време. Тада смо били више окренути једни другима, више смо се дружили, било је више теренског рада у погону и ван њега. Сада смо углавном везани за рад на компјутеру. Са увођењем нових програма наш задатак је да убацујемо податке и ажурирамо их, што нас је прилично везало за канцеларију и сузило простор за некадашње међусобна радна дружења – истиче Славица и додаје да је захваљујући раду у овој фирми одгајила двоје деце што је, како је рекла, њен највећи успех.

Три месеца након што је у рад пуштен и други блок ТЕНТ А, родио се Зоран Бајић, један је од „најмлађих” саговорника из редова ТЕНТ-ових вршњака. У ТЕНТ А почео је да ради баш 7. марта 2007. године, додуше преко ПРО ТЕНТ-а, у Служби за контролу и заштиту животне средине, на месту технолога за контролу вода и ваздуха. ТЕНТ-ову радну књижицу добио је у септембру 2008. године,

■ Зоран Бајић

а од 1. фебруара 2010. именован је за шефа Службе.

– У Служби највише посла имамо у усклађивању бројних докумената са постојећим законским прописима, а физички најконкретнији послови везани су за рекултивације депонија пепела и управљање шумама. Сада пратимо и рад новоизграђених постројења, уређаја за смањења емисија рачунајући и постројења за пречишћавање отпадних вода, а од 1. јануара добили смо дозволу за мониторинг CO₂, за све електране у огранку. Термоелектрана је велики и важан систем и рад у њој носи велику одговорност – истакао је Бајић.

■ Емилија Весовић-Селенић

Сви наши саговорници у једном се слажу: рад у термоелектрани обезбедио им је не само егзистенцију, већ им је омогућио и да свако у својој области стручно напредује. Као што су поједини наши саговорници од својих родитеља наследили „ТЕНТ-ов ДНК”, и они покушавају да исту љубав према електроенергетици усаде и својим потомцима.

М. Вуковић

Блага зима погодује железничарима

■ Систем ЖТ ТЕНТ функционише без проблема

Након изласка из зиме уследиће припреме за рад у топлијем периоду године, који на индустријској железници има одређене специфичности.

Планиране активности ускладиће се са смерницама из ЕПС-а, односно активностима рудара и термаша

У свим деловима система Железничког транспорта ТЕНТ почетак марта протиче у складу с планираним активностима. На око 100 километара пружних колосека, са око 550 возила у оптицају, саобраћај се обавља без већих тешкоћа, уз уобичајено висок ниво безбедности и поузданости. „Редовно стање“ влада и у свих шест станица, од Вреоца и Тамнаве, преко Стублина и Бргула, до Обреновца и Ворбиса. Испоруке лигнита са површинских копова РБ „Колубара“ континуирано пристижу до обреновачких електрана, као и од осталих испоручилаца. Потребне за мазутом и другим енергентима прате се и подмирују, а претовар се обавља уз ангажовање екипа из ЖТ-а, које рутински обављају свој део посла.

Ненад Стевић, директор ЖТ ТЕНТ, сматра да повољне временске прилике иду на руку рударима и термашима, али и железничарима

ТЕНТ-а, олакшавајући њихов свакодневни рад и синхронизацију активности.

– Без обзира што су се квалитетно и благовремено припремили за „љуту“ зиму, запослени из Службе вуче, Саобраћајне службе и Службе одржавања једногласно признају да су потајно очекивали управо овакву – без много ледених дана и обилних снежних падавина. Искусним железничарима одговара блага зима, док ће млађи морати да сачекају другу прилику за „ватрено крштење“ – каже Стевић.

Због високих спољних температура, постројења за одмрзавање на локацијама ТЕНТ А и ТЕНТ Б готово да није било потребно да раде, изузимајући неколико јануарских и фебруарских дана, када се у јутарњим и ноћним сатима температура спуштала на минус пет Целзијусових степени. Ни ефекти модернизације МРУ система (мерно-регулационо управљачки) на тим постројењима ове сезоне неће доћи до пуног изражаја.

Говорећи о ремонтним активностима, Стевић напомиње да ће их током године бити у свим сегментима Железничког транспорта.

– За 2025. предвиђено је да се ремонтују три локомотиве и 108 вагона, што је на нивоу уобичајеног просека из претходних година. Према досадашњој пракси, кола ће се из саобраћаја искључивати тако да се њиховим одсуством не ремети редован довоз угља или транспорт осталог терета. Осим локомотива и вагона третираће се пружни колосеци, саобраћајна сигнализација и друго. Ремонти локомотива из серије 443 обавиће се у аранжману ЖТ ТЕНТ, што се односи и на превентивне прегледе вагона. Остали радови

Зацртаном трасом до циљева IMS

Железнички транспорт ТЕНТ и у 2025. години настоји да испуни циљеве у области IMS. Осим циљева безбедности и здравља на раду, који увек имају приоритет, значајни су циљеви квалитета, заштите животне средине и управљања енергијом. Кад је реч о побољшању енергетске перформансе и уштеди енергије, очекивања су да ће значајног удела имати новоизграђена соларна електрана у комплексу ТЕНТ А, на објекту ЦДУ (Центар за даљинско управљање) ЖТ ТЕНТ. Остварење кључног циља у заштити животне средине, а то је смањење утицаја ЖТ на земљиште и воду, омогућиће привремено складиштење отпада у складу са европским прописима.

реализоваће се у сарадњи са дугогодишњим партнерима, уз напомену да ће термини и трајање планираних активности, као и претходних година, максимално да се ускладе са смерницама из ЕПС-а, односно активностима у колубарским рудницама и обреновачким електранама – објашњава Стевић.

Запослени и чланови пословног тима поручују да ће се по изласку из зиме ући у припреме за топлији период године, који на индустријској железници такође има одређене специфичности. Према њиховим речима, то су предуслови да овај систем настави да функционише ефикасно, безбедно и поуздано, како би се у августу достојно обележила 56. годишњица ЖТ ТЕНТ.

Љ. Јовичић

Сигурна и поуздана и у шестој деценији рада

Настављају се планиране активности. Нагласак на еколошким пројектима

У термоелектрани „Морава“ планирано је да се с првим пролећним данима наставе започети радови на депонији, како би се добио додатни простор за одлагање и депоновање од 150.000 до 200.000 кубика пепела и шљаке. Осим тога, на пепелишту предстоји изградња соларне електране, с циљем да се смањи потрошња електричне енергије и повећа енергетска перформанса ТЕ „Морава“, каже Љубиша Петровић, директор ове електране.

– У последњој деценији, сходно опредељењу „Електропривреде Србије“ и огранка ТЕНТ, нагласак је на еколошким пројектима, како би се умањио утицај рада електране на животну средину, али и што ефикасније управљало енергијом – истиче Петровић. – Важан искорак учињен је крајем прошле године, када је након двогодишње градње завршено савремено складиште неопасног индустријског отпада. У пространим и адекватно опремљеним халама, укупне површине 1.319 квадратних метара, предвиђено је да се сортирају и одлажу нуспроизводи процеса производње или ремонтних активности на блоку.

Петровић оцењује да ће позитивни ефекти одлагања отпада по европским стандардима бити евидентни тек пошто новоизграђено складиште буде почело са радом, али и радило изванредан период у пуном капацитету. Он истиче да су током реализације тог пројекта

У плану опсежан ремонт блока

За наредни период планиран је ремонт јединог блока ТЕ „Морава“. Радови ће бити далеко опсежнији, дужи и финансијски захтевнији него претходних година, када су ремонти углавном били стандардни, у трајању од по месец дана. Према стручним оценама, тиме би се повећала снага, енергетска ефикасност, безбедност и поузданост постројења, а пре свега готовост електране да у случају потребе „ускочи“ на мрежу и допринесе стабилности електроенергетског система Србије. Очекивања су да би даље функционисање подмлађене и освежене ветеранке, уз очекиване бенефите у заштити животне средине и уштеди енергије, умногоме утицало на још квалитетнији живот локалне заједнице, за коју овај термокапацитет и данас представља један од покретача привреде у Поморавском округу.

испоштовани сви захтеви, укључујући и комплетну процедуру прибављања дозволе за рад, која би ускоро требало да стигне, јер је процедура покренута. Напомиње да ово складиште, као и цео комплекс, располаже свим оним што је потребно да објекат таквог типа и намене функционише добро.

Током пуних 56 година рада, ТЕ „Морава“ произвела је 24.935.539 MWh електричне енергије, провела на мрежи 262.741 радних сати и потрошила 30.067.494 тона угља.

– За импозантан производни учинак „вечите златне резерве“ заслужне су бројне генерације запослених, који су о томе бринуле и брину већ више од пола века, стручно и посвећено, уз смернице и подршку из ТЕНТ-а и ЕПС-а – каже Петровић. – У ТЕ „Морава“ посебна пажња посвећује се безбедности и здрављу на раду и у радној околини. Колико

Љубиша Петровић

И на празник – радно

За генерације запослених из ТЕ „Морава“ 21. март слови као Дан електране. По традицији, обележава се радним састанком менаџерског тима, појачано представницима огранка ТЕНТ, у чијем саставу ради ова електрана. Запослени празник такође проводе у свечарској, али радној атмосфери, уз нешто бољи доручак него обичним данима.

су делотворне мере БЗР, када се редовно и правилно спроводе, потврђује и податак да у 2023. и 2024. години овде није било повреда на раду, нити боловања по том основу, што се у најбољем светлу одразило и на столу успешности овог колектива. Какво ће бити даље учешће ове електране у производњи и испоруци електричне енергије за Србију, превасходно зависи од налога из надлежних служби ЕПС – наводи Петровић.

Термоелектрана „Морава“ у Свилајнцу 21. марта 1969. године уписана је у Привредни регистар ондашње Југославије, чиме је и званично постала део електроенергетског система земље. Једини блок ове електране, од 125 мегавата инсталисане снаге, синхронизован ја на мрежу 31. јануара, али је у систем ЕПС примљен месец и по дана касније. Толико је, према тадашњем „неписаном правилу“, након прве синхронизације требало да ради без прекида и тешкоћа како би постао пуноправни члан тада малобројне екипе домаћих термокапацитета.

Љ. Јовичић

ТЕ „Морава“

Погонски хроничари

■ Разводно постројење

Одељење се бави прикупљањем и обрадом података и евиденцијом свих дешавања у производном процесу

К оличине произведене електричне енергије само су „врх леденог брега“ у целом производном процесу једне термоелектране. Бројна друга дешавања у погону и ван њега, иако остају у сенци произведених киловат-сати, пажљиво и редовно се бележе јер су важна за крајње оцењивање производних планова. У огранку ТЕНТ то је делокруг рада Одељења за евиденцију погонских догађаја и билансирање у саставу Службе анализе процеса. Може се рећи да је то одељење барометар, термометар или таксиметар, односно мерач и евидентичар свих дешавања у вези са производњом у електрани.

– Одељење се бави прикупљањем и обрадом података о производњи електричне енергије, топлотне енергије и технолошке паре и потрошњи свих енергената који се користе у производном процесу, као и о довозу и залихама угља – каже Марко Вулетић, руководилац Одељења. – У дневне извештаје уносимо и податке о температури воде у Сави и њеном водостају, спољној температури ваздуха, а региструјемо и сваки догађај у погону, односно промене у ритму рада блокова, било да је реч о планираном или непланираном застоју, његовом потискивању или раду на техничком минимуму.

Одељења за евиденцију погонских догађаја и билансирање постоје у ТЕНТ А, ТЕНТ Б и ТЕ „Колубара“, док су у ТЕ „Морава“ за те

послове задужене Ана Милошевић и Слободанка Милутиновић. Цео огранак је, заједно са Железничким транспортом, максимално покривен. Подаци се сливају у Одељењу у ТЕНТ А, где се праве извештаји на дневном, месечном, кварталном и годишњем нивоу, који се збирно шаљу пословодству ЕПС-а и Министарству рударства и енергетике.

Као илустрацију рада Одељења, Вулетић нам је показао дневни извештај за 5. фебруар на нивоу огранка у којем је, између осталог, наведено да је тог дана произведено 53,65 милиона киловат-часова електричне енергије, од тога у ТЕНТ А 23,98 милиона и у ТЕНТ Б 24,11 милиона kWh. Због квара на једном уређају, са мреже је био развезан блок А3, а везан је блок А5. Тог дана, спољна температура била је минус два степена Целзијуса, температура Саве осам степени, док је ниво реке био 72 метра надморске висине.

У једном дневном извештају бележе се и подаци о производњи, потрошњи и залихи деми-воде, о залихама HCl, NaOH, хидразина и амонијака.

■ Подаци за свих 365 дана

– Овај посао је веома занимљив, увек се нешто ново дешава, јер ни подаци никад нису исти. Подаци се узимају сваког јутра у седам сати. Од помоћника шефа смена добијамо податке о количини произведене електричне енергије који се читавају са генераторског бројила сваког блока – каже Вулетић. – До девет сати сви потребни подаци морају бити „спаковани“ да би се послали пословодству ЕПС. Већ неколико година дневни извештаји шаљу се у сажетој форми и ресорном министарству и то се чини свих 365 дана у години. Подаци се прикупљају сваки дан, викендом и празничним данима. После девет сати, а након израде дневног извештаја, радимо текуће ствари,

Подаци о производњи

Највећа производња електричне енергије у ТЕНТ А остварена је 2011. године и износила је готово 11,06 милијарди kWh. У ТЕНТ Б остварена је 1990. године (9,33 милијарде kWh), у ТЕ „Колубара“ 1981. године (1,46 милијарди kWh) и у ТЕ „Морава“ у 1982. године (722 милиона kWh). ТЕНТ А и ТЕНТ Б оствариле су највећу годишњу производњу 2013. године (18,78 милијарди kWh).

Највећи довоз угља од 16,61 милион тона у ТЕНТ А остварен је 2016. године, у ТЕНТ Б је то било 2019. године (12,88 милиона тона), а укупно у обе електране највећи довоз остварен је 2020. године и износио је 28,77 милиона тона. У ТЕ „Колубара“ рекордан довоз од 3,06 милиона тона био је 1981. године, у „Морави“ 2022. године (917.116 тона). Највећи довоз угља на нивоу огранка остварен је 2020. године и износио је 30,45 милиона тона.

уносимо нове податке у предвиђене табеле, како би могао да се направи месечни извештај.

Када је реч о довозу угља, Вулетић је нагласио да се приликом прављења месечног извештаја усклађују сви подаци који долазе из других одељења, јер се од пре неколико година угал довози са неколико страна.

– Када су сви подаци 100 одсто тачни и меродавни, завршавамо израду месечног извештаја најкасније до 20. у текућем месецу за претходни месец. Квартални извештаји (јануар-март, јануар-јун, јануар-септембар, јануар-децембар) праве се и завршавају неколико дана после месечног извештаја, односно до 22. у наредном месецу. Разлог за то је што се у извештаје на кварталном нивоу уносе и подаци о квалитету угља које нам доставља Служба за хемијску анализу горива и продуката сагоревања (ХАГИПС), којих у

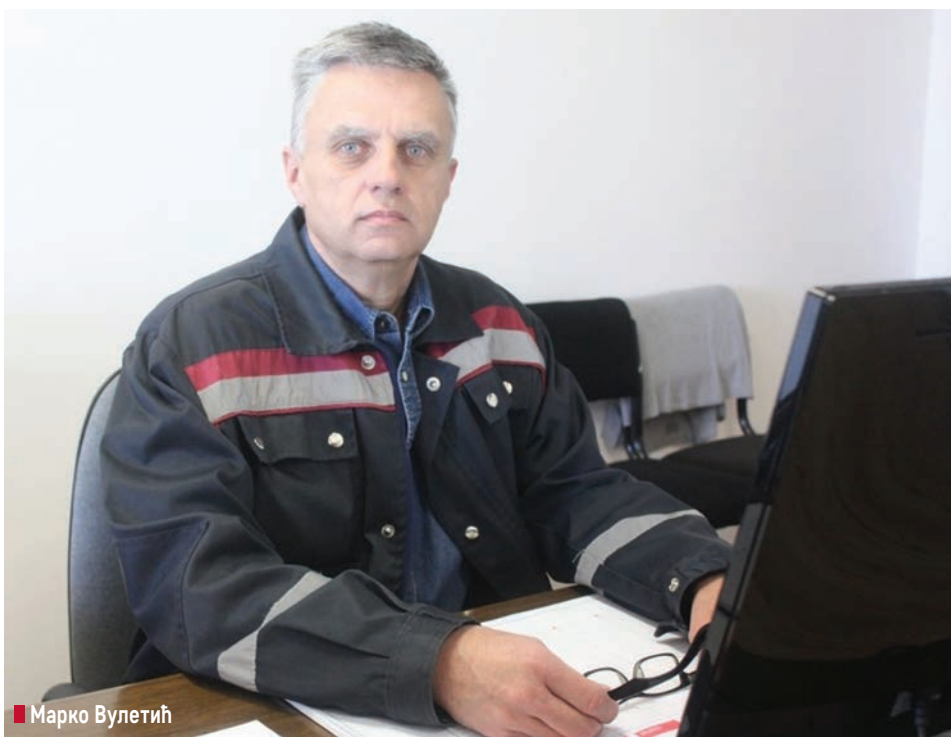
дневним и месечним извештајима нема – каже Вулетић.

Један од извора података је и Одељење за евиденцију у ТЕНТ Б где су инсталирани најснажнији термокапацитети ЕПС-а.

– Са команде блокова сваког јутра добијамо извештаје са генераторских бројила о количинама произведене електричне енергије. Сваког 1. у месецу читавамо генераторско бројило, и на основу тога радимо месечни извештај о произведеној количини електричне енергије за претходни месец. Овакве извештаје, који укључују и податке о потрошњи других енергената и довозу угља, свакога јутра и свих 365 дана у години, подносимо главном инжењеру производње, директору ТЕНТ Б, а потом и ТЕНТ А одакле се здружено шаљу пословодству ЕПС. У ТЕНТ Б блокови су много снажнији па је већи и број података о производњи и потрошњи – каже Милица Ћалић, инжењер за погонско билансирање у ТЕНТ Б.

Тачност података о количини произведене, а пре свега предате електричне енергије, топлотне енергије и технолошке паре веома је битна због наплате од њихових корисника. На основу ових података, комерцијална служба огранка прави предрачун који се фактурише ЕМС-у за предату електричну енергију, ЈКП „Топловод“ у Обреновцу за предату топлотну енергију и предузећу „Биопротек“ за испоручену технолошку пару.

– Количина произведене и предате електричне енергије није иста. Укупна количина произведене електричне енергије показује се на генераторском бројилу у погону термоелектране, а количина предате електричне енергије исказује се на бројилу разводног постројења ЕМС-а које се налази преко пута термоелектране, ван њеног фабричког круга. Количина произведене електричне енергије једног термоблока увек је већа од количине коју он испоручи електроенергетском систему. Када се укупна количина произведене електричне

■ Марко Вулетић

енергије која се региструје на генератору умањи за количину електричне енергије коју блок користи за сопствену потрошњу, ради се о производњи на прагу електране. До прага, струја је неопходна за рад и уређајима и запосленима у термоелектрани – објашњава Вулетић.

Од готово 1,41 милион MWh, колико је укупно произведено на нивоу огранка ТЕНТ у јануару, за сопствену потрошњу искоришћено је око 8,6 одсто.

■ Од биографије до здравственог картона

На основу података који се бележе од прве синхронизације неког блока може да

се напише његова биографија, али и да се изради здравствени картон блока, говори Марко сликовито.

– У сарадњи са Службом одржавања добијамо податке о реализацији ремонтних радова. Податке о свим урађеним захватима на неком блоку потом уносимо у квартални извештај, а извештаје о свим погонским параметрима на блоку достављамо Служби одржавања. На основу ових података, слично као на основу дијагнозе, они могу да установе „терапију“, односно да планирају будуће ремонтне захвате на постројењу. Код њих су извештаји о ремонтним радовима много обимнији, а нама шаљу у сажетијој форми – каже Вулетић.

Одељење је забележило бројне рекорде у производњи електричне енергије и у довозу угља, али и занимљиве детаље. Један од таквих забележен је 29. децембра 2011, када је тадашњи ПД ТЕНТ у 12,25 сати произвео 20 милијардити киловат-час. До краја те године остварена је рекордна производња од готово 20,21 милијарду kWh. Производња већа од 20 милијарди kWh поновљена је и 2013. године.

Вулетић истиче да је ове податке забележила и ажурирала колегиница Јасмина Карић, која је недавно преминула.

– Највише о овом послу научио сам од Јасмине. Она је овде радила када су уведени компјутери и на темељу оног што је правила и педантно евидентирала, ми сада само то надограђујемо ажурирајући све неопходне податке. У Одељењу раде Славица Симић, Ксенија Милошевић, Радмила Ковачевић и Ивана Лукић. Без њих, као тима, Одељење не би функционисало – истакао је Марко Вулетић.

Добру сарадњу са запосленима у овом одељењу може да потврди и редакција „ЕПС енергије ТЕНТ“ која је небројено пута од њих „црпила“ важне и тачне податке.

■ Милица Ћалић

М. Вуковић

У 2024. мање повреда него у 2023. години

■ Мере безбедности и здравља на раду дају резултате

На свим локацијама огранка ТЕНТ обављају се контролни прегледи опреме за рад, погона и радних места, као и лекарски прегледи запослених

У огранку ТЕНТ током 2024. године догодило се укупно 28 повреда на раду, што је значајно мање него у 2023. години, када их је било укупно 44. У односу на целокупан број запослених у ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара“ и Железничком транспорту ТЕНТ, то је свега 1,26 одсто, наводи се у извештају Службе за безбедност и здравље на раду и заштиту од пожара.

Подаци из годишњег извештаја показују да је, од укупног броја повреда, 21 била лака и седам тешких, а да ниједна није имала фаталан исход по запослене из овог огранка ЕПС-а. Под контролом послодавца (ПКП) догодило се укупно 19 повреда, од чега 14 лаких и пет тешких. Без контроле послодавца (БПК) десило се девет повреда – седам лаких и две

Екстерне провере

Реализација циљева у области БЗР (OH&S) према стандарду ISO 45001:2018 у 2024. години праћена је и кроз екстерне провере које су радили проверачи из београдског сертификационог тела „Биро веритас“. Тако ће, према плану, бити и током 2025. године.

тешке. Од свих повреда на раду под контролом послодавца, у 10 случајева радило се о повредама доњих екстремитета (колена, потколеница, глежањ-зглоб), док су у седам случајева у питању биле повреде горњих екстремитета (рука, лакат, прсти). У складу са одговарајућом процедуром, за 16 повреда на раду под контролом послодавца спроведена је истрага и извештавање о инцидентним догађајима, укључујући дефинисање узрока, давање препорука, те предузимање одговарајућих превентивних и корективних мера како би се спречили слични догађаји. Број изгубљених радних дана по основу повреда на раду у 2024. био је за 15,21 одсто мање него у 2023. години. Према подацима из Сектора правних и општих послова, у 2024. години у огранку ТЕНТ није било накнаде

штете запосленима у поступцима по основу повреде на раду.

Из надлежних служби подсећају да је лекарске прегледи запослених из огранка ТЕНТ током 2024, као и годинама уназад, обављала Служба за здравствену заштиту радника при Дому здравља у Обреновцу. Одзив запослених на обавезне лекарске прегледи достигао је високих 97,81 одсто. На основу мишљења Медицине рада, запослени су упућивани на рехабилитацију и рекреацију. Према подацима Службе за БЗР и ЗОП и Синдиката ТЕНТ-а, рехабилитацију је користило 475, а рекреацију 496 радника из свих делова огранка ТЕНТ.

У извештају се наглашава да опрема за рад, односно оруђа и уређаји који се користе у процесу рада, а који према важећем правилнику подлежу обавезном периодичном прегледу, морају да имају позитивне стручне налазе овлашћене институције. У супротном је њихова употреба изричито забрањена. У складу са новим законом о БЗР, набављена су два уређаја за вишегасну детекцију, по један за ТЕНТ А у Обреновцу и ТЕНТ Б у Ушћу. Одржавање целокупне опреме за рад (дизалице, електрична витла, платформе, сигурносни уређаји, корпе, машине, виљушкари и остало), као и неопходне периодичне прегледи и испитивања, обављају надлежни сектори и службе одржавања на свим локацијама огранка ТЕНТ, сагласно законским и подзаконским прописима. На основу извештаја, закључује се, да је прошле године сва опрема која је имала позитиван стручни налаз била у употреби, док је за ону која није прошла испитивања била прописана забрана употребе или је расходувана.

У складу са прописаном процедуром, редовно се обављају контролни прегледи погона, односно радних места. Од јануара до децембра 2024. године, на свим локацијама огранка ТЕНТ спроведено је укупно 489 контрола. Учени недостаци су брзо отклањани, а Служба БЗР и ЗОП о томе је редовно извештавала службе одржавања, а по потреби и остале надлежне у ТЕНТ-у и ЕПС-у.

Запослени из Службе БЗР и ЗОП, односно Службе обезбеђења

и одбране, спроводили су контроле алко тестом, којима су у прошлој години подвргнута укупно 464 запослена и извођача радова.

Што се тиче инспекцијског надзора, на свим локацијама огранка ТЕНТ у току 2024. инспектори рада су у више наврата урадили контролни надзор извођача радова који су били ангажовани за потребе огранка ТЕНТ. Осим тога, константно се прате измене законских и подзаконских прописа везаних за безбедност и здравље на раду и заштиту од пожара, а интензивно се ради и на њиховој имплементацији у огранку ТЕНТ. Запослени се упознају са актуелним дешавањима везаним за безбедност и здравље на раду, преко интерног портала, електронске поште, огласних табли, интерних гласила „ЕПС Енергија“ и „ЕПС Енергија ТЕНТ“. Значајну улогу има и Одбор за IMS, односно за БЗР.

Из предлога мера за унапређење система безбедности и здравља на раду издваја се неколико најважнијих, које би, према стручним оценама, требало размотрити и применити у наредном периоду. То је, пре свега, решавање кадровске проблематике, како би се постигли очекивани квалитет и предвиђени рокови испуњења обавеза. Међу предлозима су и увођење санкционисања за непоштовање мера безбедности и здравља на раду од извођача радова, потпуна примена процедуре везане за увођење извођача радова у посао, појачана контрола запослених од непосредних руководилаца, са аспекта коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду, уређења радног простора, складиштења и транспорта боца с техничким гасовима и друго. Посебно се указује на обавезу сталног присуства саветника за БЗР на градилишту, те ажурно достављање информација Служби БЗР и ЗОП о повредама на раду.

Из те службе упозоравају да треба адекватно решити проблем паса луталица на готово свим локацијама огранка ТЕНТ, како би се предупредиле евентуалне повреде и стрес запослених.

Према заједничким оценама надлежних, стална едукација на спровођењу мера из области БЗР, подизање свести радника и извођача радова о значају поштовања прописаних мера за безбедан и здрав рад, као и упозоравање запослених на концентрисан рад, прави је пут до унапређења и изградње одрживог система безбедности.

Љ. Јовичић

■ Пред спомен-бистом Богољуба Урошевића – Црног

На младима ТЕНТ остаје

Након полагања цвећа на спомен бисту Богољуба Урошевића Црног, првог и најуспешнијег директора некадашњих ТЕ „Обреновац“, ветерани су евоцирали успомене на изградњу и развој производних капацитета ТЕНТ-а

Традиционални, 20. сусрет ветерана ТЕНТ-а уприличен је 7. марта, поводом обележавања 55 година од пуштања у рад првог блока ТЕНТ А. Рођендан „првенца“, давне 1970. године, обележава се и као Дан огранка ТЕНТ, што ни након пет и по деценија није изостало. Некадашњи и садашњи радници, представници пословодства и Синдиката, окупили су се у кругу највеће термоелектране ЕПС-а, где је положено цвеће на спомен-бисту Богољуба Урошевића Црног, првог и најуспешнијег директора ТЕ „Обреновац“. Заједнички је одата почаст бројним генерацијама неимара и прегалаца који више нису међу живима, али су својевремено, удруженим знањем, трудом и

искуством допринели настанку и развоју српске електропривреде.

За лични допринос успешном раду обреновачких електрана награђени су ветерани Миломир Глигоријевић, Станимир Расулић и Ђуро Стратијев, којима су уручене фотографије ТЕНТ А, ТЕНТ Б и Железничког транспорта ТЕНТ. Они су истакли да им ове награде, иако симболичне, изузетно много значе, тим пре што су добијене за минули рад, и то од дугогодишњих колега и проверених пријатеља.

Анализиран је извештај о активностима Удружења ветерана ТЕНТ-а у периоду између два окупљања, уз закључак да би упркос поодмаклим годинама већине чланова, требало и могло да се ради још много боље и више. Кроз разговор је провејавала сета што је старих „асова“ све мање, а истовремено

и задовољство јер, из године у годину, њихове редове појачава све већи број „пensionера-приправника“, уносећи нову енергију и конструктивне предлоге.

По угледу на претходне, и овај сусрет обојили су сећањима на нимало лак, али ипак леп и непоновљив период, када се „на равне части“ делило готово све, од захтевних радних задатака, преко скромних ручкова у радничкој мензи, до породичних дружења на излетима и летовањима. Нису заборавили на заслуге својих цењених руководиоца, пре свих Богољуба Урошевића Црног, Владислава Мочника и Радослава Михаиловића, који су их визионарски водили до највиших циљева и притом увек били „први међу једнакима“. Поносно су подсетили на

■ Награђени ветерани ТЕНТ-а

Редовни сусрети

Ветерани ТЕНТ-а редовно се састају од 2006. године. Свако своје окупљање посвећују сећањима на период оснивања и интензивног развоја српске електропривреде, у чему су као запослени активно учествовали. За њих, то је и прилика да онима који су данас на њиховим радним местима, али у сасвим другим временима и околностима, пренесу делић богатог искуства, упуте понеки користан савет или увек добродошло охрабрење. Разговара се и о породичном животу, добрим и лошим странама „трећег“ доба. Сусрети се обавезно завршавају заједничком жељом да се што пре поново окупе, у добром здрављу и расположењу.

чињеницу да је у њихово време ТЕНТ производио половину српске струје и заузимао истакнуто место међу највећим произвођачима у Југоисточној Европи.

Да су и данас заинтересовани за функционисање, али и правце даљег развоја српске електропривреде, показали су у разговору са Срђаном Јосиповићем, директором за производњу енергије огранка ТЕНТ. Јосиповић их је упознао са тренутним стањем производних капацитета ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара“, ТЕ „Морава“ и ЖТ ТЕНТ који, може се рећи, такође спадају у ред ветерана јер иза себе имају вишедеценијски рад. Ветерани су Јосиповићу изнели предлог да се у кругу ТЕНТ Б у Ушћу постави спомен-биста Владислава Мочника, дугогодишњег директора ТЕНТ-а.

Упуњени у актуелна дешавања, ветерани су истакли да и те како верују у енергију младости. Без обзира на то, сматрају да селекција при запошљавању мора да буде строга јер су врсни стручњаци одувек били оно по чему је ЕПС могао да се мери чак и са највећим светским компанијама. Истичу да су у електранама ТЕНТ-а увек лепо примљени и срдечно дочекани, што доживљавају као потврду да младе колеге баштине и уважавају постигнућа старијих радника.

Својим наследницима у послу једногласно су пожелели да, упркос изазовима које доноси свако време, буду успешни као што су они некад били, те да у ТЕНТ-у и ЕПС-у зараде и дочекају пензије.

Љ. Јовичић

Милош Станојевић нови председник Општине

■ Са скупштинског заседања

Одборници изабрали и девет чланова општинског Већа

Милош Станојевић, мастер струковни инжењер заштите на раду из Барича, 3. марта изабран је за председника Градске општине Обреновац. На ту функцију изабран је већином одборничких гласова, након

престанка функција досадашњег председника општине, заменика председника и чланова општинског Већа.

Због хитности и актуелне ситуације у овој општини, локални парламент одржао је две седнице заредом. На првој седници Скупштине донета су решења о престанку претходних функција, док су на другој изабрани нови председник и чланови Већа општине, чији је мандат почео да тече одмах и трајаће четири године.

Чланови општинског Већа

Општинско Веће, као и до сада, имаће девет чланова. То су: Милорад Јанковић, Предраг Јовановић, Владан Поповић, Ивана Црногорчић, Иван Стојић, Радован Манојловић, Драган Блажић, Драган Младеновић и Дарко Јовановић.

Милош Станојевић, пошто је изговорио текст свечане обавезе, захвалио је одборницима на указаном поверењу.

– У своје лично име и у име целокупног Већа које је данас изабрано, хтео бих да вам обећам да ћемо вредно радити, како бисмо остварили све циљеве које смо поставили у јулу прошле године. Свестан сам тежине и одговорности која ми је додељена и трудићу се да оправдам поверење које сте ми указали. Један од главних циљева је да слушамо наше суграђане и да наставимо да одговарамо на њихове потребе. За време предстојећег мандата, заједно са члановима општинског Већа и директорима обреновачких јавних предузећа, настојаћу да се Обреновац развија још брже и да постане лепше место за живот – рекао је Станојевић.

Љ. Јовичић

■ Још један успех одбојкашица ТЕНТ-а

Освојен и Куп Србије

Након освајања Суперкупа и Купа Србије, пред њима је велика шанса за прво место у Лиги

Женска екипа Одбојкашког клуба ТЕНТ из Обреновца 23. фебруара у Крагујевцу освојила је трофеј Купа Србије, пошто је у финалном мечу савладала ривалке из лајковачког „Железничара“, са убедљивих 3:0 у сетовима (по гемовима 25:22, 25:19 и 25:15). За победу им је било довољно свега 73 минута игре, пред око 3.000 љубитеља одбојке. У победничкој екипи најефикаснија је била Малина Терел, која је постигла 15 поена, док се у противничком тaborу истакла Јована Зеленовић.

Прижељкивани трофеј освојен је као „трећа-срећа“, јер су га обреновачке одбојкашице претходних година двапут изгубиле у финалу.

Игор Жакић, тренер ОК „ТЕНТ“, каже да му је веома драго што су његове пуленке тиме наградиле публику, али и саме себе, након серије тешких утакмица које су ове сезоне одиграле у елитном друштву европских тимова.

– Девојке су у овом мечу испоштовале све што смо договорили. У првом сету било је доста

Навијачки „воз“

На неколико објеката у комплексу ТЕНТ А налазе се постери с ликовима одбојкашица ОК ТЕНТ, који красе највећу термоелектрану „Електропривреде Србије“. То је само један од показатеља високог рејтинга, безрезервне подршке и неподељених симпатија које ове девојке, предвођене стручним штабом клуба, заслужено уживају међу запосленима из ЕПС-а, ТЕНТ-а и ПРО ТЕНТ-а, као и међу грађанима Обреновца.

грешака, али је остатак утакмице, што се нас тиче, био течан, флуидан и добар. Велики део заслуга за освојени трофеј припада и искуству које смо сви заједно стекли, такмичећи се у Европи – оценио је Жакић.

Са својим тренером и саиграчицама срећу је поделила и Сара Ранковић, одбојкашица ТЕНТ-а.

– Пресрећне смо! Чекале смо овај трофеј још од прошле сезоне, када нам је за мало измакао. Веома сам поносна на целу екипу, јер смо одиграле добру утакмицу – рекла је Ранковићева.

Током ове сезоне, девојке из ОК „ТЕНТ“ освојиле су Суперкуп и Куп Србије, а сада се надају још једном трофеју – за прво место у Лиги.

Љ. Јовичић

Омаж Влади Батинићу

Угледни завичајни књижевник, дугогодишњи професор и библиотекар неговао је дечју душу правим вредностима

У Библиотеци „Влада Аксентијевић“ у Обреновцу 27. фебруара постхумно је представљен кратки роман „Како кажеш, деда Раја“, аутора Владе Батинића. Реч је о веома занимљивом и читљивом штиву, које је овај угледни завичајни писац, те дугогодишњи професор и библиотекар обреновачке Пољопривредно-хемијске школе, посветио првенствено најмлађим читаоцима. Нажалост, није стигао да га приреди, јер се сасвим изненада преселио у бајку, придруживши се свом прерано преминулом сину Ивану. Као својеврсни омаж том изузетном човеку и педагогу, али и мултиталентованом уметнику и културном посленику, то су заједнички учинили његови пријатељи и породица.

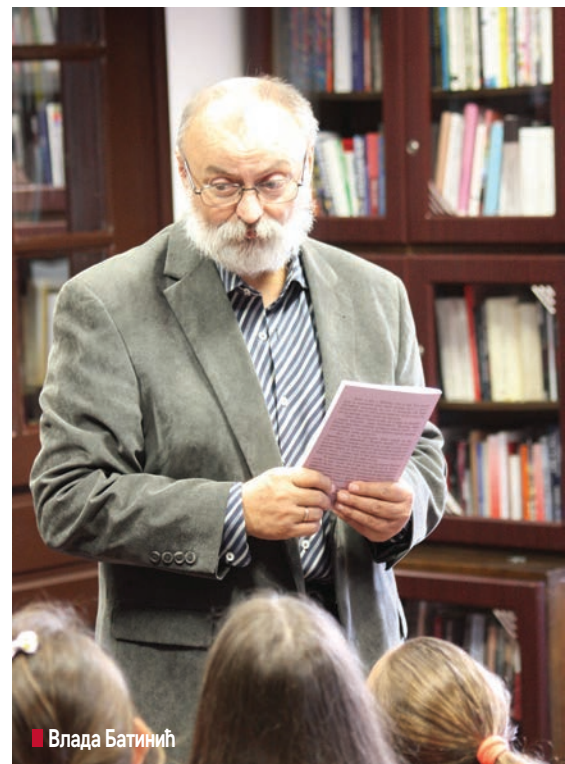
Промоцији је присуствовао велики број поштовалаца Владиног литерарног стваралаштва и професорског умећа. О његовом лику и делу, уз чланове породице, емотивно су говорили Лара Дорин, рецензент и илустратор књиге, Радоје Радосављевић, новинар и писац, Мирослав Богдановић, члан глумачке трупе „Поетски театар“. Кроз разговор их је, у улози модератора, водила Кристина Лозо. Литерарно вече музички је обојила Хелена Радивојевић, извођењем песме „Сејдефу мајка буђаше“. Главне ликове романа оживели су Лазар Милошевић (деда Раја), Петар Милићевић, Мартин Ановић и Душан Живојиновић (деца), глумци „Поетског театра“, са којима је Батинић делио позоришну сцену, откривајући публици и свој глумачки таленат.

Лара Дорин је истакла да Влада Батинић спада у ретке и драгоцене ствараоце који негују дечју душу правим вредностима.

– Овај роман прати детињство, младост и сазревање главног јунака, деда Раје, који о томе приповеда деци, својим унуцима, док се неосетно преплићу садашњост и прошлост у дечјим очима. Када се повуче паралела између оног што је било и онога што данас јесте, ова прича шаље јасну поруку да без обзира на то колико живот био тежак, колико препреке изгледале непремостиве, човек увек може да изађе као победник и да сачува у себи оно што је племенито и живота вредно – људскост, доброту, храброст, истрајност, марљивост, љубав. Влада Батинић, тихо, ненаметљиво, доноси ову причу. Пушта да деда Раја буде главни приповедач, а он онако из прикрајка, дискретно, повезује поглавља – навела је Дорин.

Евоцирајући успомене на дугогодишњу сарадњу и искрено пријатељство с аутором, Радоје Радосављевић истиче како је имао част да прати настанак и развој овог рукописа Владе Батинића, од првих страница, до „добијених корица“.

– Влада Батинић се осмелио да у атмосфери модерног времена, када смо повезани технологијама, интернетом, друштвеним мрежама, али отуђени од природе, од себе и других, пише о једноставном, али тешком детињству свог оца Рајка. Понудио је данашњим тинејџерима причу о гладовању, печеној бундеви и топлим качамаку, о чувању оваца и вуковима у планини, учењу браварског заната, сечи дрва, мешењу хлеба „двокилаша“... Понудио им је, дакле, нешто што је другачије. И зато је ова књига била потребна баш сада, у овом тренутку. Она није само сентиментално сећање на ратно и поратно време, већ је „гранични камен“ на међи која означава битну разлику између доброг и неприкладног, поштеног и извиканог. Овај кратки роман је химна оживљавања правих људских вредности и стварања доброг човека – сматра Радосављевић и поручује да ће читаоци имати много тога да науче из животне приче деда Раје, коју је вешто, савесно и одмерено „прибележио“ Влада Батинић.

■ Влада Батинић

О писцу

Влада Батинић (1958–2020) је српски, али пре свега обреновачки књижевник. Рођен је у Београду, основну школу и Гимназију завршио у Обреновцу, а дипломирао на групи за српскохрватски језик и југословенску књижевност Филолошког факултета у Београду. Сарађивао је у готово свим значајним часописима намењеним деци и омладини: „Змај“, „Политика за децу“, „Невен“, „Мали невен“, „Дечје новине“, „Зека“, „Тик-Так“, „Библиотечки путоказ“, „Просветни преглед“... Био је један од уредника хумористичко-сатиричне рубрике у „Змају“ и председник Књижевног клуба „Обреновац“. Објавио је осам књига, намењених првенствено најмлађим читаоцима: „Хранљивице“, „Страшљивице“, „Магареће пролеће“, „Понешто ново о познавању природе и друштва“, „Како преживети детињство“, „Језик у пракси“, „Мудрице“, „Ко се крије иза фамилије“.

Мирослав Богдановић из „Поетског театра“ сагласио се са оценама рецензента.

– Ако до сада нисмо имали српску верзију чувеног романа „Чича Горлио“, мислим да смо је добили овом књигом – оценио је Богдановић, уз опаску да је професор Батинић био врхунски интелектуалац и истински уметник и борец.

Изузетну страну Батинићеве личности, коју су изнад свега красили доброта, племенитост и љубав према људима, расветлили су и чланови најуже породице – супруга Надица, синови Милош и Милан. Захваливши се свима који су се потрудили да његов рад буде представљен и остане упамћен и након његовог одласка, они су истакли да је Влада посебно волео свој град и своје суграђане. Та наклоност му је, ето, на својеврстан начин узвраћена.

Љ. Јовичић

■ Промоција књиге „Како кажеш, деда Раја“

